

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe
az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

Prof. Dr. Besenyei Lajos¹:

Az életen át tartó tanulásról.....

Az életen át tartó tanulás – tartalmát tekintve – nem új keletű fogalom, évszázados hagyományok és példák igazolják azt, hogy az emberi tudás megszerzésének tanulási (iskolai) időszakán túl mindig fontosnak tartották az egyén folyamatos tanulását. Ennek kettős oka volt: egyrészt a gyakorlati munka megkövetelte az állandóan változó új kihívásokkal szembeni folyamatos felkészülést másrészt az egyén objektíve adódó tudás iránti vágya. Ez utóbbit szellemesen érzékelteti Fridrich Schlegel német író és nyelvész (1772-1829) aki szerint „ minél többet tud valaki, annál több a tanulnivalója. A tudással egyenes arányban nő a nem tudás, vagy inkább annak tudása, hogy mi mindent nem tudunk.”

A jó pap is holtig tanul magyar közmondás alapgondolata is ehhez a gondolatkörhöz kapcsolódik.

Észre kell azonban venni, hogy napjainkban, a XXI. század első éveiben az életen át tartó tanulás szinte közhellyé vált, nincs olyan tudományos-szakmai konferencia, értekezés, tanulmány amelyben ne jelenne meg ez a kérdéskör.

Fontos tisztázni, hogy nem egyfajta divatirányzat, esetleges kutató „hóbort” áll e jelenség mögött hanem egy objektív folyamat amely napjainkban, a tudás alapú társadalomban, az új, tudásgazdaság kialakulásában kapott értelemszerűen kiemelkedő szerepet.

Az emberiség történetében a tudás még soha nem játszott ilyen jelentős és közvetlen szerepet mint napjainkban, a hozzáadott érték ma egy nemzet versenyképességének alapvető fokmérője, a tudástermelésben és újratermelésben résztvevő intézmények a társadalom és gazdaság központi szereplőivé váltak.

---

¹ Prof. Dr. Besenyei Lajos: Rector emeritus, a Miskolci Egyetem Felnőttképzési Regionális Központ elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia Statisztikai Bizottságának elnöke

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány
a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

A nemzetközi versenyben is ez a mérvadó, nem véletlen, hogy az Európai Unió közelebbi és távolabbi programjában középponti szerepet kapott az Amerikai Egyesült Államok utólérese a tudástermelés különböző paramétereiben – kiemelten a K+F/GDP arányban. De ugyanilyen fontosságú az életen át tartó tanulásban résztvevők aránya is. Nem véletlen, hogy a fejlődő országok –a szegény Dél országainak – gazdasági és társadalmi felemelkedésében egyre hangsúlyozottabb szerepet kap a felnőtt lakosság tanulási feltételeinek megteremtése, teljesen nyilvánvaló, hogy ma már a legegyszerűbb technikai eszközök alkalmazása is megkövetel egyfajta alaplátást, az informatikai forradalom révén pedig a digitális írástudás általános követelménnyé vált. A világ – a Föld – jövője szempontjából elengedhetetlen fontosságú kérdés az égbekiáltó egyenlenségek, a gazdagság és szegénység közötti szakadék, a jólét és az éhhalál közötti elfogadhatatlan ellentét felszámolása, mérséklése, megszüntetése. Ez a cél csak olyan emberekkel érhető el, akik rendelkeznek azzal a minimális tudással, amely ma kívánatos. A fejlődő országokban ez a tudás csak a felnőttképzéssel, az életen át tartó tanulóval szerezhető meg hiszen emberek milliárdjai nőttek fel elemi iskolai tanulmányok nélkül.

A teljesség kedvéért megemlítem, hogy hazánkban is nagy feladatot jelent az életen át tartó tanulás gondolatának és gyakorlatának megvalósítása, hiszen a népességben belül e tanulási formában résztvevők aránya messze az EU átlaga alatt van, jelenleg 4 %. A 2013-as programokban szerepel a jelenlegi 10 %-os EU arány elérése, amely nyilvánvalóan nem lesz elégséges az akkori várható nemzetközi színvonalhoz.

Hangsúlyozni kívánom, hogy itt fontos szerepet játszik az emberek gondolkodásmódja, életfelfogása, jövőérzékenysége. Úgy tűnik, hazánkban nem elfogadott és nem felismert az a tény, hogy egy ember élete folyamán többször változtat szakmát, egyetemi diplomáját újabakkal kell kiegészítenie, a munkaerőpiac által megkövetelt igényekhez alkalmazkodnia kell speciális továbbképzési formákban. Mindez nem dráma, nem kudarc egy ember életében hanem a piaczgazdaság és egy gyorsan változó világ objektív kihívása amelynek meg kell felelnie.

Milyen tényezők eredményezték azt, hogy napjainkban jutottunk el arra a szintre, amelyen az életen át tartó tanulás meghatározó szerepet játszik?

Két fő tényezőt említek, az egyik a gyorsuló idő, a másik pedig a napjainkra kialakult új gazdaság (new economy), a tudásgazdaság és a tudásalapú társadalom.

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

2. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycseré az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

1. Az exponenciálisan gyorsuló idő

„ A mai kor embere élete folyamán több változást él meg mint az ókori Mezopotámiában 100 egymást követő generáció” – mondta Marx György filozófus professzor.

Nem kétséges hogy az élet minden területén tanúi vagyunk annak, hogy a jövő egyre közelebb kerül a jelenhez, érezzük, hogy a jelen szinte észrevétlenül múlttá vált a jövő pedig jelenné merevedett.

Az események olyan tömege zúdul a mai kor emberére, amelyet képtelen feldolgozni, mielőtt átélné egy nagy esemény – mondjuk pl. egy külföldi út - élményanyagát már megjelenik egy újabb esemény, amely szinte törli az előbbit. (az utca embere, az egyszerű ember úgy éli meg a gyorsuló idő tényét, hogy az ünnepek – karácsony, húsvét stb. – olyan sebességgel követik egymást, hogy szinte felkészülni sincs idő azokra.)

A gyorsuló idő magával hoz egyre nagyobb tömegű problémát is melyek megoldására egyre kevesebb idő áll rendelkezésre. A globalizáció csak fokozza a gondot, mivel az ok-okozati összefüggések – vertikális és horizontális értelemben egyaránt – szinte áttekinthetetlen rendszerét teremti meg, hallatlanul megnehezítve – sokszor lehetetlenné téve – a tudományos igényességű vizsgálatot, a kvantifikálhatóságot.

Hógolyó effektusnak nevezzük ezt a jelenséget. A hegycsúcsról legurított kis hógolyó játékszerként indul, lefelé haladva azonban fokozatosan nő a tömege, egyre jobban gyorsul, s lehet, hogy a völgybe érkezve már felfoghatatlan lavinává változik.

A mai kor embere egyre gyakrabban találkozik a hógolyó-effektussal, a váratlanul megjelenő olyan, az emberiség létét fenyegető veszélyekkel, amelyek kialakulásában maguk is részt vettek de az igazi veszélyt nem ismerték fel. (Gondoljunk mai életünk alapproblémáira, a környezetszennyezésre, a Föld meg nem újuló kincseinek kirablására, a növényzet, erdők, állatok kiirtására stb.)

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

3. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

Konferenciák
 www.ceo.hu

Az elmondottakat jól érzékelteti Heinrich Siedentopf német csillagász „Modellév” számítása aki a a szárazföld meghódításától számítható 170 millió év történéseit egy naptári évbe sűrítette, a naptári év időegységei szerint (hó, hét, nap, óra perc, másodperc) helyezte el az egyes eseményeket.

Eszerint:

- Januárban jelenik meg a vegetáció,
- Márciusban az első madárfaj,
- Szeptemberben az első főemlősök
- November közepén az emberszabású majmok,
- December 30-án megjelenik a kőszerszámot használó ember őse,
- December 31-én
  - 20 órakor kihal a Neandervölgyi ősember,
  - 23 óra 30 perckor az ember elkezd a földművelést,
  - 23 óra 59 perc 24 másodperc: az ipari forradalom,
  - 23 óra 59 perc 48 másodperc: az autó és a repülőgép megszületése

A modell a múlt század 60-as éveiben készült – elképzelhető, hogy az elmúlt 40 év tudományos eredményeit, új eseményeit – pl. a Holdra lépés, az űrhajózás, a biológiai és informatikai forradalom révén elért új eredmények (internet) – ide kapcsolva milyen felfoghatatlanul lenyűgöző fejlődési ütemet mutathatnánk ki.

A gyorsuló idő kapcsán felmerülő hógolyó effektusra talán legszemléletesebb példát a népességrobbanás adatai alapján lehet bemutatni – annál is inkább, mert napjainkban a népesedés kérdése közüggé vált.

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

4. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

A népesség lélekszámának adatait az alább táblázat tartalmazza:

Idő	Népesség (millió fő)	A népesség megkétszereződéséig eltelt évek száma	Átlagos népsűrűség (fő/km ²)
2 085	10 200	97	20,00
1 988	5 120	38	10,03
1 950	2 500	100	4,90
1 850	1 200	100	2,35
1 750	660	850	1,29
900	320	900	0,63
0	140	1 000	0,31
ie. 1 000	80	1 500	0,16
ie. 2 500	40	2 000	0,08
ie. 4 500	20	2 500	0,04
ie. 7 000	10		0,02
ie. 10 000	1		0,004

A tábla adatai alapján jól érzékelhető hogy a kezdeti szinte észrevehetetlenül lassú növekedést fokozatosan váltja fel az egyre érzékelhetőbb változás. A duplázódási időt gyakran használják a gyorsulás kifejezésére. A népesség esetében a kezdeti több ezer évben mérhető duplázódás értelemszerűen érzékelhetetlen volt de ugyanez igaz a több száz évre is. Ugrásszerű változás az ipari forradalom után, a XIX. század végén és a XX. század elején következett be s igazi pánikhangulat akkor alakult ki, amikor egy emberöltő felére csökkent a duplázódási idő. Mit hoz a jövő? A táblázatból egy optimista jövőkép bontakozik ki, hiszen közel 100 évre emelkedik fel az adatok szerint a duplázódás. Természetesen

Szakmai támogatóink:

5. oldal

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

vannak más jövőképek is, amelyek lényegesen pesszimistikusabb képet adnak s nem 10 milliárdra, hanem ennek többszörösére teszik a 80-100 év múlva várható népességszámot.

Az exponenciális növekedési ütem a népességrobbanásban legszemléletesebben úgy érzékelhető, hogy az elmúlt évszázadot alapul véve bemutatjuk azt, hogy egy ma élő 80 éves ember megélte, hogy élete folyamán a Föld népessége háromszorosára nőtt, azaz:

- 1927-ben a népesség lélekszáma elérte a 2 milliárd főt,
- 1960-ban elérte a 3 milliárd főt,(33 év telt el)
- 1974-ben elérte a 4 milliárd főt, (14 év telt el)
- 1987-ben elérte az 5 milliárd főt, (13 év telt el)
- 1999-ben elérte a 6 milliárd főt (12 év telt el).

(1999.október 12, éjfél után 2 perccel Szarajevóban megszületik a 6 milliárdomodik ember, THE DAY OF SIX BILLION.)

A Föld népességének gyors növekedése kapcsán hangsúlyozni kell, hogy az igazi problémát nem a számok abszolút nagysága hanem az összetétel, a struktúra okoz.

Abban minden szakember egyetért, hogy a Föld eltartó képessége a jelenlegi népesség kétszeresét biztosítani tudja ésszerű gazdálkodás esetén.

Viszont abban is egyetért mindenki, hogy a kialakuló struktúra, a „gazdag Észak – szegény Dél” arány feloldhatatlan ellentétekhez vezet. A jövő szempontjából kezelhetetlen az, hogy egyre növekszik a szegény, éhező, fejletlen országokban élő emberek aránya, hogy a népesség egynegyede él jómódban míg háromnegyede nyomorog.

Az alábbi táblázat jól szemlélteti a fentieket:

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

6. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

CEO

Konferenciák

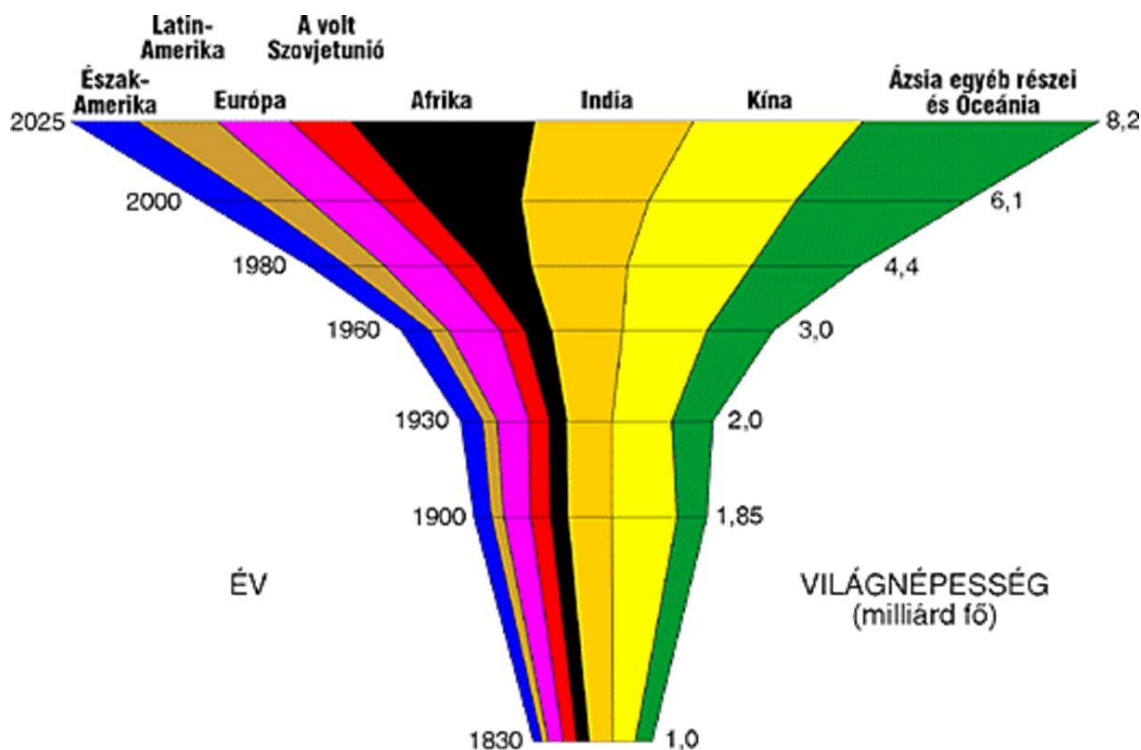
www.ceo.hu

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe
az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

A világ népességének alakulása földrészenként

A népességnövekedés hógolyó effektusa a mai kor embere számára azt jelenti, hogy megsokasodtak és kritikus szakaszba kerültek az emberi életet veszélyeztető problémák. Fel kell ismerni, hogy az ember elsődlegesen és alapvetően biológiai lény, életének vannak olyan alapkritériumai amelyeket biztosítani kell a fennmaradás érdekében. Ilyen a levegő, a víz, táplálék. Mindhárom alaptényező ma komoly veszélyben van. Egyre nyilvánvalóbb, hogy a „Föld űrhajó” elnevezés nem tudományos játék hanem valóság. Földünk egy kis, törékeny bolygó, órák alatt körbe repülhető, az űrből megfigyelhető, a mai haditechnikai szinten pillanatok alatt megsemmisíthető. Az „űrhajóban” az élet veszélybe

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

7. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány
a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

CEO

Konferenciák

www.ceo.hu

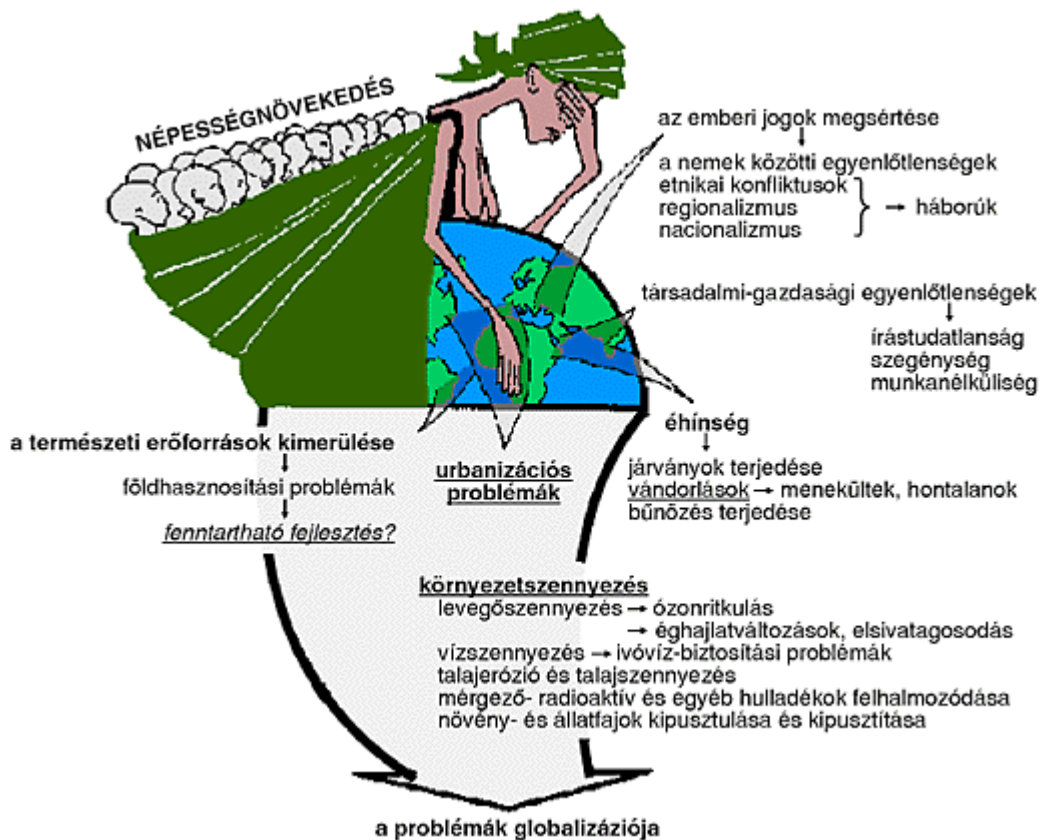
Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban

Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycserre az oktatás és a média képviselői között

kerül, ha nincs megfelelő tisztaságú és nyomású levegő – ha az ózonpajzs tönkremegy – ha nincs tiszta víz, tiszta élelem. Föld Anya egyre nagyobb terhet cipel a hátán – ezt kívánom szemléltetni az alábbi ábrával:

A gyorsuló idő tényét természetesen nemcsak a népesség hanem a tudomány, a technika, a gazdaság területéről vett példákkal is lehet szemléltetni, igen látványos és meggyőző (megrettentő) eredményekhez jutunk. (Ahogyan a Római Klub értékelte a tudományos-informatikai fejlődést – egyaránt lehet áldás vagy átok. Lehet örülni és lehet rettegni a gyors fejlődés eredményei láttán.)

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány
a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

Egyetlen adatsort mutatok be csupán Leon Lavalleé kutatásai alapján aki vizsgálta, hogy hány év telik el a kutatás kezdete (az innovatív gondolat felmerülése) és a termék bevezetése között. A munka a múlt század hatvanas éveiben készült – elgondolható, hogy a mai ilyen jellegű felmérések milyen eredményeket hoznának. Tudunk esetekről, mikor 0 év lenne ez az idő, hiszen a termék már a laboratóriumi időszakban elavul mert megjelenik egy új, modernebb és korszerűbb változat.

Fényképezőgép	1727-1829 (102 év)
Telefon	1820-1876 (56 év)
Rádió	1867-1902 (35 év)
Televízió	1922-1936 (14 év)
Radar	1926-1940 (14 év)
Atombomba	1939-1945 (6 év)
Tranzisztor	1948-1953 (5 év)

A példákat hosszan sorolhatnánk, az elmondottak is elegendőek azonban ahhoz, hogy egyértelműen indokoljuk azt a kiindulási hipotézist, hogy a gyorsuló idő közvetlen hatással van az emberi tudásszerzés igényének ugrásszerű növekedésére, hogy egy ilyen turbulens gazdaságban és társadalomban egy embernek élete során számtalan esetben kell pályát módosítania, tudását valamilyen irányban továbbfejleszteni, ismereteit kiegészíteni, röviden: egész életében tanulnia kell.

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

9. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban

Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

2. Új társadalmi-gazdasági formáció

Az életen át tartó tanulás igényének objektív alapja (mozgatórugója) a gazdasági kényszer amely az egyén számára szükségessé teszi az állandó továbbképzést, a változó piaci és karrier igények miatt szükségessé váló pályakorrekciók miatti új, többletismeretek megszerzését.

Fogalmazhatunk úgy, hogy a XXI. században az érvényesülés alapfeltétele az ismeretek állandó bővítése, megújítása. (Hasonlítottam elve: aki a tanulmányai során felnevelt „tudásfája” árnyékában elégedetten pihenget az rövidesen azt veszi észre, hogy a fa levelei hervadnak, lehullanak, s ő maga árnyék és védelem nélkül marad, kitéve az időjárás zord veszélyeinek.)

A mai korra az jellemző, hogy a gazdasági és társadalmi centrumok egyre inkább eltolódnak a tudástermelés, újratermelés és tudáselosztás szférájába, maga a tudás közvetlen termelő erővé válik. Az informatikai forradalom időszakában, a chipek világában ma már szinte érzékelhetetlenné válik maga az anyag, dominál a benne rejlő tudás.(néhány grammot kitevő kis lemezre megabájtok sokasága vihető fel, egy pendrивon magunkkal vihetjük teljes irodánkat, cégünk valamennyi adatát, kutatási eredményeinket, tanulmányainkat stb.)

Ezt a sajátos változást kívánom érzékeltetni az alábbi táblázattal melyet az egyes korok jellemző gazdasági és társadalmi sajátosságait figyelembe véve állítottam össze.

Főbb korok gazdasági és társadalmi centrumai

kor	gazdasági és politikai centrum	társadalmi alap	preferált tőkebefektetés
Középkor	mezőgazdasági nagybirtok	agráralapú társadalom	agrárinvestíció
Újkor	ipari központok, centrumok	ipari alapú társadalom	ipari tőkebefektetés
Legújabb kor	tudásközpont, tudáscentrum	tudásalapú társadalom	tudás orientált tőkebefektetés

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

A középkor gazdaságának központi eleme a föld, ez jelenti a lakosság számára a megélhetést (a népesség 80 %-a mezőgazdaságban dolgozik, ez a fő jövedelemtermelő szektor.

Egy ország gazdasági-politikai-fegyveres erejét a föld minősége és mennyisége alapozza meg, a mezőgazdasági nagybirtok a kor tudományos és technikai eredményeinek fő felhasználója.

Joggal nevezzük ezt a társadalmat agráralapú társadalomnak, e területről kerülnek ki a politikai és gazdasági elit tagjai, e terület jelenti a legpreferáltabb befektetési lehetőséget. Az érvényesülés, meggazdagodás, jólét, pozíció az agráriumhoz kapcsolódott.

Az újkor beköszöntét – az ipari forradalom utáni időszakot – sajátos változások, strukturális eltolódások jelzik.

A mezőgazdaság, mint legfontosabb termelési tényező egyre inkább háttérbe szorul, megjelennek az ipari üzemek, erőteljes lendületet kap a szén-és vasércbányászat, egyre nagyobb ipari centrumok alakulnak ki melyek a XX. század közepére érik el fejlődésük csúcspontját.

Megindul a népesség átvándorlása a mezőgazdaságból az iparba, többségük hamarosan az ipari termelésből illetve az azzal összefüggő tevékenységből szerzi megélhetési forrásait, a nagy ipari centrumok mellett ipari kolóniák alakulnak ki, az emberek élete szervesen kötődik az ipari tevékenységhez. Az egész iskolarendszer – az alapfoktól a felsőfokig – átalakul illetve új – főként műszaki jellegű – képzési területek alakulnak ki, a gazdasági és üzleti élet által megkövetelt tudás nagy jelentőséget kapott a jogi és gazdasági területen is. E korban a tudás már közelebb került a gyakorlathoz, jelentősége ugrásszerűen megnőtt.

A gazdasági és politikai centrumok szerepét a nagy ipari központok jelentették, innen, a nagyiparos rétegből került ki a politikai és gazdasági arisztokrácia, egy ország gazdasági és politikai ereje az iparhoz, a nyersanyag készletekhez kötődött.

A preferált tőkebefektetések immáron nem a mezőgazdaságba hanem az iparba irányulnak, gyárak, bányák, üzemek megszerzése, létrehozása hozta a legkedvezőbb profitot.

Joggal nevezzük ezen kor társadalmát ipari alapú társadalomnak.

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

11. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

A legújabb kor jellemző változásai ugyanúgy kiemelhetők mint a korábbi esetben.

Jellemző módon a munkaerő sajátos struktúraváltozását figyelhetjük meg, az iparban dolgozók aránya fokozatosan csökkent a szolgáltató ágazatban, a tudástermeléshez kötődő ágazatokban, az informatikai szektorban megfigyelhető növekedéssel összhangban.

Ma már a népesség többsége a tudástermeléssel összefüggő szolgáltatási tevékenység területén dolgozik, az ipari termelő tevékenységet egyre jobban jellemzi a high tech, a robottechnika, a termelési folyamathoz kapcsolódó tevékenységek automatizálása. Teljes gyártósor kiszolgálására elég ma már néhány ember – a többit a szoftverekben, programokban, technológiában és technikában megtettesült tudás végzi.

A tudásközpontok, tudáscentrumok (innovációs kutatóközpontok) váltak a gazdasági és politikai élet centrumaivá, a preferált tőke befektetések ezek a kedvenc területei. Az egyén számára is ma tudásba történő befektetés a legkívánatosabb, ez az, aminek hasznosságát egy életen át élvezheti az egyén.

Joggal nevezhetjük ezen kor társadalmát tudásalapú társadalomnak.

Az érvényesülés, a karrier, a meggazdagodás fő lehetőségét ma ez a terület adja. Nem véletlen, hogy a leggazdagabb emberek között az e területen tevékenykedők képviselőit egyre nagyobb számban találjuk meg.

A Forbes magazin 2007. évi listáján az első 3 hely:

1. Warren Buffet (tőzsde)
2. Carlos Slim (telefon)
3. Bill Gates (Microsoft).

A legfiatalabb a leggazdagabbak listáján Mark Zuckerberg (23 éves) a Facebook honlap létrehozója.

A milliárdosok között 50 fő 40 év alatti, zömük szoftverekkel, informatikával foglalkozik – jelezvén azt, hogy kialakult egy új, a tudástermeléshez és informatikai robbanáshoz természetes módon közelítő, abban kellő innovativitással rendelkező nemzedék.

Mindez azt is jelzi, hogy ezen új korban a tudástermelés hagyományos modelljei szétestek, a klasszikus oktatási intézmények mellett új, a tudástermeléssel és újratermeléssel kapcsolatos piaci szereplők jelentek meg. Éppen ezért vált

Szakmai támogatóink:

12. oldal

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

www.ceo.hu

központi kérdéssé a hagyományos felsőoktatási intézmények és az életen át tartó tanulás követelménye közötti kapcsolat. Arról van szó ugyanis, hogy az egyre bővülő felnőttképzési igények kielégítéséhez tudnak-e, akarnak-e csatlakozni a felsőoktatási intézmények. A jelenlegi helyzet nem kecsegtet kedvező kilátásokkal e területen melynek több objektív és szubjektív oka van.

Ki oktasson az élethosszig tartó tanulás folyamatában?

E kérdésre nyilvánvaló a válasz az iskolarendszerű képzést tekintve – nyilvánvalóan adottak azok az oktatási intézmények, melyek jogosultak – akkreditáltak – arra, hogy valamilyen szintű bizonyítványt vagy diplomát adjanak.

Jelenleg 71 felsőoktatási intézmény működik hazánkban az alábbi megoszlásban.

A magyar felsőoktatási intézmények megoszlása

	Egyetem	Főiskola	Összes
Állami	18	12	30
Magán, egyházi	7	34	41
Összes	25	46	71

A táblázatot ki kell egészíteni a hazánkban működő külföldi székhelyű felsőoktatási intézményekkel melyek száma folyamatosan növekszik, jelenleg közel 20 ilyen intézmény van Magyarországon. Az egész Európát érintő demográfiai válság minden ország felsőoktatását arra kényszeríti hogy keresse s „túlélés” lehetőségét. Egy angol, német vagy francia felsőoktatási intézmény számára természetes lehetőségként jelenik meg a kelet felé történő terjeszkedés – növelve ezzel a mi gondjainkat.

A nem iskolarendszerű képzésben viszont már nem ilyen egyértelmű a helyzet, a felsőoktatási intézmények számára egyértelműen kedvezőtlen.

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

13. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány a Munkaerőpiaci Alapból támogatja

Budapest, 2008. május 22.

A média szerepe
az egész életen keresztül tartó tanulásban
Miért nincsenek ma Öveges professzorok a médiában?

Véleménycsere az oktatás és a média képviselői között

Konferenciák
www.ceo.hu

(Jelen tanulmány keretében nincs mód az okok tárgyalására, egyértelmű azonban, hogy a felsőoktatási intézmények gondolkodásmódja, egyfajta arisztokratikus magatartása lényeges elemként jeleníthető meg.)

Az életen át tartó tanulás piaci igényének kielégítésére felnőttképzési vállalkozások jöttek létre.

Ma Magyarországon 1408 akkreditált felnőttképzési centrum működik és több ezerre tehető kisebb, nem akkreditált felnőttképzési vállalkozások, képzési helyek száma. (egyres becslések szerint megközelíti a 10 ezret.)

Több mint 3400 program szerepel a különböző képzési helyeken.

Központi kérdésként merül fel a minőségbiztosítás kérdése, megkockáztatom azt a megállapítást hogy valójában megoldatlan. A nagyszámú program akkreditációja ugyanis a bemeneti oldalon történik meg – a több ezres szám miatt elképzelhetően erőltetett ütemben.

A lényeges viszont a kimeneti oldal lenne, annak vizsgálata, hogy hogyan teljesülnek az elfogadott programok, megvalósulnak-e azok maradéktalanul, megfelelnek-e a piaci elvárásoknak. (azaz: a végzettek elhelyezkedési lehetőségeit milyen módon javítják.)

Úgy vélem, ez a felnőttképzés, az életen át tartó tanulás legkritikusabb pontja és a jövőben megoldandó alapproblémája.

Felhasznált irodalom:

1. ENSZ Statisztikai Kiadványok
2. A MELLearn Felsőoktatási Hálózat kiadványai
3. Besenyei Lajos: A regionális tudáscentrum (Kézirat, Felsőoktatási Vezetők Konferenciája, Miskolc-Lillafüred, 2003. január)
4. Güntner Friedrichs-Adam Schaft: Mikroelektronika és társadalom, Áldás vagy átok (jelentés a Római Klub számára), Budapest, 1984
5. Kovács Géza: A jövő kritikus elágazási pontjai (KJK Budapest, 1975)
6. Besenyei-Gidai-Nováky: Jövő kutatás, előrejelzés a gyakorlatban (KJK Budapest, 1977)

Szakmai támogatóink:

Társadalmi Kommunikáció Tagozat

14. oldal

A program megvalósulását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány
a Munkaerőpiaci Alapból támogatja